

Sajtófotó pályázat 2005

A magyar sajtófotós globális krízisek helyett helyi történetekben is képes értékeset alkotni.

Sajtófotó pályázat 2005

A magyar sajtófotós globális krízisek helyett helyi történetekben is képes értékeset alkotni. Az idei fődíjast a World Press Photo is kitüntette. Leáldozott a fekete-fehér fotónak?

Nem véres terror, kormányválságok vagy természeti csapások kavartak fel a tavalyi év legjobb magyar sajtófotóinak kiállításán, hanem az, hogy eltévedtem. A Művészetek Palotájának recepciósja ugyan körbemutatott, hogy vannak képek a földszinti és az első emeleti folyosón, meg ott hátul, és a lift mögött, de egy idő után mindig üres folyosókon és néptelen sarkokban találtam magam.

Barbárok a szentélyben

Bolyongás közben a zárt ajtók mögé rokkó ruhás alakokat képzeltem, a kultúrpalota bürokratáit, amint mozgásszínházi produkciókon elmélkednek, légies akvarelleken nyugtatják a tekintetüket, esetleg kamarazenét dúdolnak. És összevonják a tekintetüket, ha artisztikus miniuniverzumukba betolakszik a valóság. Mi más miatt került volna az év magyar fotótermése közlekedőfolyosókra, a képeket megnyomorító, óriás termekbe, sőt büféasztalok takarásába, minthogy a szervezők idegenkedtek a sajtófotó barbár világától?

Véletlen nem lehet a dologban, hiszen tavaly a fotósszakma a díjnyertes Dezső Tamás vezetésével nyílt és magánlevelekben háborodott fel az igénytelen kiállításon. Ennek ellenére idén ismét alumíniumparavánokra kerültek a képek, mintha a rendezők egy általános iskolai rajzpályázat nyerteseinek akarnának kedveskedni, de a kiállítótermeket azért valódi művészek számára rezerválták.

Az agyondíjazott

Dezső Tamás fődíjas munkáit például az ablak elé állították, ellenfénybe, így csak azért voltam biztos abban, hogy a szabadúszó riporter megérdemelte a díjat, mert a képeket már ismertem. A Romániában készült sorozat ugyanis tavaly elnyerte a rangos World Press Photo egyik díját is. Dezső Tamást egyébként idén is elárasztották díjakkal. Tótkomlóson készült

szociosorozatára megkapta az André Kertész-nagydíjat, és még további három kategóriában nyert.

Mivel Dezső fotóstáskáját már tavaly is púposra tömték díjakkal, meglepetést inkább a színes fotók tömege okozott. Míg 2005-ben két fekete-fehér sorozattal nyert, idén mindkét fődíjas munkája reklámfotósan tobzódott a színekben. És a kategórianyertesek közt is elvértve találtam csak fekete-fehér képeket.

Hongkong-Nyolcker

A magyar fotósok egyedül az embert nem tudják színesben elképzelni, így a klasszikus hagyományokat folytató, remek képek nyerték az ember- és társadalomábrázolás kategóriákat.

Igaz, az Eörsi István halála előtt készült, hátborzongatóan őszinte portrét nehezen lehetett volna máshogy elkészíteni. Szintén a fekete-fehér tűnt a legalkalmasabbnak a szeretetotthon már ágyhoz kötött lakóinak bemutatására. Ha egyáltalán van alkalmas technika ilyen esetben. Haldoklókat fotózni egyrésről ugyanis a hatásvadászat csúcsa, amit itt csak az mentett, hogy Kovalovszky Dániel grafikaszerű, sajátosan világított képei túllökték a nézőt a zsigeri hatásokon, a kérdés további dimenziói felé.

További borzalmak nem riogatják egyébként a látogatót, a magyar sajtófotókon a legvéresebb az, amikor egy kigyulladt lakásból mentik a lakókat. Sajtós értelemben vett szenzációkban akkora lehetett a hiány, hogy a téma két díjat is kapott.

Izgalmakat így szerencsére csak esztétikai értelemben éltem át. Elmerengtem Dezső Tamás neonszínű hotelszoba-csendéletein, a boszniai sorozatán, és Gárdi Balázs Iránban készült felvételein.

Értetlenül néztem viszont a Cinetripen és az Erzsébet téri raypaintingen készült képeket, hiszen ezeken a helyszíneken tetszőleges irányban elsütve egy zsebkamerát, bárki megcsinálhatja a színekben fuldokló, pszichedelikus felvételeket.

A színfetisiszta stílus egyébként Stalter György józsefvárosi sorozatában teljesedett ki. A képek a sajtófotó határait feszegetik, ami engem nem zavar, és még a kerületnek is jól jöhet. Ha ugyanis a derékig kékes neonfényekben álló cigánygyerekek, tetovált seftesek és ráncos munkások képeit megpillantja egy hongkongi kultrendező, képtelen lesz ellenállni a csábításnak, és biztosan a nyolckerben forgatja le új, posztapokaliptikus filmjét.

Földes András